

ALOIS JIRÁSEK:

NA OSTROVĚ.

Román ze současného života.

Zábava až posud česká silně se počala němět k vůli německým členům. Hodoval až do té chvíle, — a trvalo drahou chvílí, nežli Valenta s Němci přišel, — neuslyšel od advokátů a ostatních nic, nežli hovor o soudních záležitostech, kterými se celý boží den souzili. Stýskali na přetižení, ale špatně si nyní odpočívali. Změnu, ale ne velkou učinil lékař, jenž vykládal po věm obvyčejí, jak byl dnes seřadovat, oběšeného sedláka, a když pak došlo zase na soudní věci, začal po chvíli pro změnu o nějakém případě těžké nemoci, z čehož Bůh milý v jak došel na to, jak za starodávna lámali kolem, že v tom je veliký rozdíl, byl-li kdo vzhůru anebo dolů kolem lámán.

Když o tom začal, Hodoval se neubránil úsměvu. Upozornil ho Bláha, nežli sem šli, jaké tu bývaly hovory, den co den a jak doktor Březina denně o seřadování mluví a o těžkých nemocích (ale vždy jen o vesnických) a přes den, nebo alespoň jednou týdně že o lámání kolem vykládá.

Pak když přišel Valenta, mluvil nejprve o koních, jejich nekoupil; za nedlouho se pak dostali na anekdoty a brdinou byl starý ředitel panství. Všecko se smálo, a kasár přes tu chvíli vytáhl notes, aby si tu neb onu "novou" anekdotu zapal.

Z druhé místnosti ozýval se šum čím dále tím hlubší; a také tam dýmu přibývalo. Modrošedými oblaky jeho mihali se hráči kolem kulečnicku, a pravice hráčů v karty. Stolky byly už všechny obsazeny a všude se hrálo v karty. Jen u prostředního, dlouhého stolu, jenž byl za kulečnickem mezi fadami malých, nehráli. Bylo tam několik mladých lidí z kancelářů advokátských. Mezi nimi seděl také Vambera, valně již gozjařný. Hodovala to valně netěšilo a litoval starého profesora, jenž se svému příteli tak obětoval.

"To je tak každé večera?" zeptal se ho tiše Hodoval.

"Každého, třeba že ne vždycky tak hluchno. Ale zábava vždycky taková —" rovněž odvětil Bláha.

"Zábava?" ale umkl, nebo v ten okamžik zarazil usnul. Uvednuv prve ve voze mrzel se na štvané, kteří teď každou společnost zkazí. Zvláště na kontrolora se mrzel, jako všichni z "panské" místnosti, kteří, když domů se ubírali, ostře kárali nadutost jeho i zupnosti. Káral ji i doktor Březina i advokáti, kteří ho prve chlácholili, a kteří mu budou zítra ničemné ru ku tisknouti.

Hodoval byl rád, že i Valenta i Vambera usnuli. Zahaliv se do pláště opřel se do kouta otevřeného vozu a hleděl zamyšlen před sebe. Noc byla pěkná. Měsíc jasné svítil a na bílé, tvrdé silnici i na přilehlých lučních mihaly se veliké stíny kočáru a koní. Hřeň vozů a evakot podkopy ozývaly se jasné tichou nocí. Jinak ani hlásku.

Hodoval byl zpočátku zachmuřen. Netěšilo ho, mrzelo jej, co dnes v českém městě přehlédl. I na sebe se mrzel a vyčítal sobě, že se tomu zupnému Prusákovu neozval. Měl ovšem ohledy na Valentu a na své postavení, byl tu hostem, ale ve chvíli, když se nikdo neozval, mohl a měl tak ušnit.

Ten nedostatek rovnosti, soběv domá a hrdošti úrodné ho hučel. Nešťastná, němá povaha, jež pro samé ohledy nechává se tupit i ve svém domově, na vlastní půdě. Ale čím dále jel, tím více tyto chmuřny mizely. Jasná noc, tichá krajina střídajících se poli a lesků, jimiž se rozlévala plná zář měsíce, účinkovaly na jeho mysl. A pak také začal o němž jiná a příjemnější uvažovati. Myslí na Evu.

Připadla mu záhy vzpomínka na ni, a neopustila ho tak snad. Bylo mu již prve v městě nějak teskná a poctil, že po ni. Zarazil se nad tím. Nyní si zase na to vzpomněl, když se v duchu zaradoval, že jede domů na Ostrov. Teď se tam. Proč? K vůli ní. Že se bude u ní. Dojdem tužto se neubránil. Ale zarazily ho. Uvažoval o tom. Snad by se mělo vyplnit, co onedhy řekl Evě v zahradě, když se dívali na osamělé poupě růžové pozdní dobou vykvělé. "I v životě to není žádá vzácnost, takový opozdíl květ." Že by snad? Bránil se tomu. Jeť to jen sympathie, víe nie. Kdyby z Ostrova se pryč do stal, zda-liž by i jinde i po čase tak na Evu myslil?

Je to hodné děvče, jemného citu, rozhodně a přímě, je opravdovou vlastenkou a zůstala jí na Ostrově za okolností, za kterých ne každá zachovala by tak své přesvědčení. — Ale pak už zase nechal také ho rozebírání a uvažování a bezděky se oddal prostému vzpomínání bez úvah.

Viděl Evu za soumraku sedící ve výklenku okenním, tiše si popovídající, viděl ji v zahradě u břeh tanové besídky před se hledící, zamýšlenou, vzpomněl si, jak onedhy jí náhodou zastal, jdoucí tiše k pokoji, jenž byl pořad zamčen a jak se lekla a začervenala, když jej, Hodovala, náhle spatřila. —

Nehylo mu to nemilo a nezapomněl, jakož nyní sobě připomínal její pohledy, které že na něj ve společnosti, když mluvil, upírá, postřehl. Zdály se mu jimi, nežli obvyčejně na někoho pohlednutí a hned položde ten pohled zmi zel, kdykoliv se po ní obrátil. Ale tenkrát, když měl tu potyčku s Weinoltem, tu setkal se jeho pohled s jejím. Bylo v něm tolik jiskry a sympathie!

Nyní o tom za tiché, podzimní noci Hodoval zase uvažoval. Ale hned se počal pamatovati. Není-li to marnivost? Není-li přirozeno, že na něj přátelsky hledí za těch okolností na osamělém Ostrově? Není-li to vše plodem osamocnosti, té odlehle samoty Ostrovské? A přece neustal na Evu mysliti, že ani tou dobou již spí, a přece se zaradoval, když zahlédl v zásvitu měsíčním obrysy lípové aleje nyní holé a koruny stromů na sadě a za nimi pak světlo v okně, jež dobře žal. Eva je dosud vzhůru. Co dělá?

Byl pak nemálo překvapen, když vjeli na nádvoří a slezše vstoupili do síně. V ten okamžik, kdy všechen Ostrov tvrdě spal, mimo ša fáře a služky, kteří na pány čekali, stoupala Eva dosud v denním svém obleku se schodů, majíc svíčku v ruce.

Hodoval na ni mlčky upřel svůj zrak, v němž mohla vyčísti, jak byl mile překvapen. Pověděla, že na ně čekala, že jí bylo divno, že tak dlouho nejedou, že teta chtěla také čekat, ale že ona, Eva, sama ji pak přiměla, aby si lehla, že zůstane vzhůru.

"A co jste dělala po celou tu dlouhou dobu?" ptal se Hodoval. "Četla jsem —"

V ten okamžik mu připadlo, jak je hezké, když muži z cesty se vracejícímu přichází vstří milá žena toužebně naň čekající. — Dnešní den s Bláhou strávený byl pěkný, ale že se mimo nadání setkal se Evou, to Hodovala zvláště těšilo. Rychleji, jaksi nadšen, stoupal do schodů ke svému pokoji.

X

Země utuhla, a záhy, počal poletovat snít. Kolem Ostrova bylo pusto a ticho. Paní Valentová počala si stýskati a zimy se hrozit a blouznit o tom, jak je krásné, kdo může na zimu do velkého města, nebo na jih.

Pan vychovatel nyní častěji mu sly vypravoval o Praze a Vídni v zimě, jakož i slunečních končinách jihu, kde také strávil a knížecí rodinou dvě zimy. Musil vypravovat o skvělých společnostech v knížecích salonech ve Vídni, musil zodpovídati, pokud mohl, četné otázky týkající se dámských toalet, vypravoval o plesech, dvorní opeře a různých zábavách a kratochvílích, i o mírném podnebí jižním, o květech a bujně zeleni v době, kdy v Čechách led a sníh kryje zmrzlou zemí. —

Paní Valentová upjala se jinými podobnými lidními panského, šlechtického a dvorního života v německých rovinech. Nyní bylo jí vypravování vychovatelovo více vhod. Vypravoval hezky a živě. Vypravoval za večerů při šáji, nebo za chmuřavých odpolední, když venku rozháněl vítr snít hostě padající.

Vypravování ta byla by se vychovatelovi stala břemenem dosti těžkým, že mu však byla dosti smílným, ano příjemným, to Eva

způsobila. Sedět obvyčejně s tetou majíc nějakou práci. A tu pak vlastní Hodoval jí vypravoval. Těšilo ho to a záhy vypravoval, že ani ne tak o plesech a knížecích zábavách ráda poslouchá, jako o končinách slunného jihu. Když vypravoval o moři, o rozkošném jeho pobřeží, nejednou na práci zapomněla, nejednou se na leccos otázala, což nikdy nečinila, když byla feč o životě vídeňském. Zvláště hojně otázek měla, když Hodoval líčil, jak pobýval a knížecí rodinou ve Francii. Tu se až v duchu podivil, co že jí ta země tak obzvláště zajímá. Také jí to pověděl.

"Oh, ano, Francie mne vždycky zajímala," odvětila, skláněje se zase ku práci, od které byla na chvíli ustala. "A pak tam je bratranec —" a vysílala horlivě dále.

Pokračování.

Výš a výše.

Všichni toužime po tom, bychom v životě dostali se výše, bychom zaujali lepší postavení, bychom dobyli toho, čeho dobyli na šah úspěšnější sousedé. To jest velice chvalitebným, pokud máme k tomu schopnost a sílu. V snaze však vyrovnati se alespoň svým zevnějškem těm, kdož nad námi stojí, zapomínáme, že přeceňujeme se a tak se stává, že tolik zdárných, statných lidí předčasně ztrácejí jmění, zdraví neb i život. Buďme rozumnými a hledme si přede vším ostatním zachovati zdraví a sílu. Jakmile pozorujeme, že slábneme, že tělo naše není schopným přijímati tolik živné potravy, kolik jí tělo potřebuje, neváhejme, ale hned užijeme Trinerova Léčivého Hořkého Vína.

Ono povzbudí všechny orgány tělesné k čilé práci a sesílí je, by každou práci vydržely. Tento lék v každé chorobě spojené s nechutí k jídlu pomůže, jakož i v každé spojené se stálým slábnutím těla. V lékárnách. Jos. Triner, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Václav Vak,
vlastní moderně zařízený
pekařský obchod,
v čísle 1504 William ul.

Kdo jest milovníkem zvláště chutné ho žitného chleba, různých koláčů, dortů, kobil a rohlíků, necht' jen voškeré pečivo sobě objedná v tomto obchodu. Za vzornou obsluhu rač!

40t VÁCLAV VAK.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY OF AMERICA, CHICAGO, U. S. A.

50,000 KNÍZEK ZDARMA PO POŠTĚ
TAJNÉ NEMOCE MUŽŮ.

Tato kniha obsahuje mnoho vyznání, a jsou pravým z drojem vědy pro staré i mladé, kteří trpí slabostí, strachem, kapavkou, nervosní chorobou, otravou krve, kapavkou, neuhý žaludeční ledviny a mechyřevě. Kniha ta Vám objasní jak se "uzleto" vyléčit doma a jistě. Píšte nám český.

Porada zdarma. Úřední hodiny od 9ti do 5ti Vneděl od 10ti do 2hé odpoldne.

DR. JOS. LISTER & CO.,
407 Dearborn St., B A 7 CHICAGO, ILL., U. S. A.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD
Pravidelná poštovní a paroplavební doprava

z Baltimore do Brémen
přimo po nových dvoustranných poštovních parnicích od 7,500 do 10,000 tun smosnosti:

Rhein, Main, Neckar, Cassell, Breslau, Koeln, Hannover, Frankfurt, Brandenburg, Chemnitz.

H. kajuta z Baltimore do Brémen od \$52,50 nahoru. Tyto parníky mají pouze jednu třídu kajutní, která označena jest jako H. kajuta.

Výše jmenované parníky jsou výhradně nové, výtečně zbudované a salony zařízené, pokoje kajutní na palubě. Elektrické osvětlení ve všech prostorách. Další zprávy podávají generální jednatelé: A. SCHUMACHER, & CO., No 7. S. Gay St., Baltimore, Md. H. CLAUSENIUS & Co., 95 Deadborn St., Chicago, Ill. aneb jejich zástupci v zemi.

Čtete nově vyšlou knihu
VŮDCE KU ZDRAVÍ
(třetí vydání)
EXTRA.

EXTRA.

kterou původně napsal proslulý
DR. E. C. COLLINS
(Zakladatel Collinsova Léčebného Ústavu)

Dobře známý léčebný ústav "The Collins New York Medical Institute" vydal právě teď novou knihu ve prospěch českého lidu. V knize této můžete se dočísti všelicos o zachování zdraví, jakož i o přifazcích, průběhu a léčení rozmanitých chorob. Kniha jest psána v lehkém a dobře srozumitelném slohu — proto ať jí každý náš krajan, muž nebo žena, mládenec anebo panna, přečítá, ješto mu to bude k velikému prospěchu pro celý život.

V knize jsou četná krásná vyobrazení, tušová i barevná, kteráž nemají sloužit k lepfšímu porozumění věci. Nejsou to žádné hatlaniny, jaké byly některými humbukářskými lékaři mezi Čechy vyslané, ale jest to skutečně poučná, užitečná a potřebná kniha, a již se mohou lidé naučit mnoho dobrého, jak se vyhnout chorobám, jak si udržet zdraví, v případě choroby jak se léčit a jak rozeznávat nemoce. Kniha obsahuje přes 200 stran (dvě stě) a četnými vyobrazeními lidského těla i tajných ústrojí obojího pohlaví. Když člověk přečte tuto knihu, tu jistě sledá a uzná, že je to kniha vážná a prospěšná a proto bylo by žádoucí, aby jí každý náš krajan a vůbec každá česká rodina doma měla.

Ať jste zdraví nebo nemocní, pište si pro tuto knihu. Jest-li nemocní, tož na každé pád, dříve než se obrátíte na jiného lékaře neb léčebný ústav, pište pro onu knihu — v ní najdete dobře popsanou svou chorobu jakož i příčiny, z kterých povstala a znájee toho, tož se potom lehčejí a dříve vyléčíte. Velikou pochvalu dlužíme Collinsovu léčebnému ústavu, že vydal tuto poučnou knihu a to tím více, že on nařídil, aby se:

5 tisíc kniž zdarma rozdállo mezi náš národ po celé Americ. Proto objednejte si ji, pokud zásoha stač. Každý, kdo by chtěl knihu tu dostat, necht' zále na dolo ulanou adresu za 10 centů poštovních známek na poštovní dopravu a dostane ji zdarma.

Jak už všeobecně známo kst. lékař účinkující v tomto ústavě s popisem nemoci pozná stav nemocného; jeho velká zkušenost a hluboká věda umožňují mu úspěch v léčení lidí, kteří jsou na sta, ba i na tisíce mil vzdáleni.

Dopíšete-li si pro knihu, pošleme Vám ji ihned. Dopisy adresujte:

The Collins New York Medical Institute, (Inc.)
140 West 14th St.,
New York, N. Y.